

TOIMISTOSSA

asioida verkossa: Osaatko asioida verkossa?

varata aika: Miten sinä varaat ajan?

odottaa vuoroa: Joskus täytyy odottaa vuoroa.

keskustella virkailijan kanssa: Mitä sanot virkailijalle?

täyttää hakemus: Osaatko täyttää hakemukseen sinun yhteystiedot?

kysyä neuvoa: Mistä voit kysyä neuvoa?

tarkistaa tiedot: Tarkista tiedot huolellisesti!

toimittaa liite: Mikä liite täytyy toimittaa?

lisätä päivämäärä: Minkä paikan ja päivämäärän lisäät tänään?

allekirjoittaa: Voitko allekirjoittaa tähän, kiitos.

palauttaa hakemuslomake: Muista palauttaa hakemus ajoissa!

ottaa yhteyttä: Aina saa ottaa yhteyttä!

saada päätös: Miten saat päätöksen?

valittaa päätöksestä: Milloin voit valittaa päätöksestä? _____

KOULUSSA JA PÄIVÄHOIDOSSA

 <p>hakea lapselle paikka Kun haluat lapsen päiväkotiin, haet hänelle paikkaa.</p>	 <p>tutustua päiväkotiin Kun saat paikan, käyt tutustumassa.</p>
 <p>viedä Kun menet kouluun tai töihin, viet lapsen hoitoon.</p>	 <p>hakea Kun pääset koulusta tai töistä, haet lapsen.</p>
 <p>nukkua päiväunet Lapsi nukkuu päivällä päiväunet.</p>	 <p>leikkiä sisällä ja ulkona Lapsi leikkii paljon.</p>
 <p>syödä välipala Iltapäivällä lapsi syö välipalaa.</p>	 <p>mennä retkelle Joskus lapset menevät retkelle.</p>
 <p>ilmoittaa lapsi esikouluun ja kouluun Kun lapsi on täyttämässä 6 ja 7 vuotta, ilmoitat hänet esikouluun ja kouluun.</p>	 <p>lähettää viesti opettajalle Jos lapsi ei mene kouluun, lähetä Wilma-viesti opettajalle.</p>
 <p>auttaa läksyjen kanssa Vanhemmat auttavat lapsia kotona.</p>	 <p>osallistua vanhempainiltaan Vanhempainillassa saat tärkeää tietoa.</p>
 <p>kiusata Ilmoita opettajalle, jos joku kiusaa!</p>	 <p>keskustella opettajan kanssa Opettaja kertoo, miten koulussa menee.</p>

KOULUSSA JA PÄIVÄHOIDOSSA

hakea lapselle paikka: Miten ja mistä haet lapselle päivähoitopaikkaa?

tutustua päiväkotiin: Miten voit tutustua päiväkotiin?

viedä: Mihin aikaan viet lapsen hoitoon?

hakea: Mihin aikaan haet lapsen hoidosta?

nukkua päiväunet: Kuinka kauan lapsi nukkuu päivällä?

leikkiä sisällä ja ulkona: Mitä lapset leikkivät?

syödä välipala : Mitä lapsi syö välipalaksi?

mennä retkelle: Mihin lapset menevät retkelle?

ilmoittaa lapsi kouluun: Osaatko ilmoittaa lapsen esikouluun ja kouluun?

lähettää viesti opettajalle: Miten kirjoitat viestin opettajalle?

auttaa läksyjen kanssa: Autatko lasta läksyjen kanssa?

osallistua vanhempainiltaan: Mistä voi keskustella vanhempainillassa ja opettajan kanssa?

kiusata: Tiedätkö, jos päiväkodissa tai koulussa kiusataan? _____

Luntilappu

Sanastoa asioinnissa

Nimi: _____

TOIMISTOSSA

 <p>asioida verkossa Voit asioida verkossa.</p>	 <p>varata aika Voit myös varata ajan soittamalla.</p>
 <p>odottaa vuoroa Odota vuoroasi!</p>	 <p>keskustella virkailijan kanssa Haluan keskustella.</p>
 <p>täyttää hakemus Ensin pitää täyttää hakemus.</p>	 <p>kysyä neuvoa Jos et ymmärrä, voit kysyä neuvoa.</p>
 <p>tarkistaa tiedot Tarkista vielä tiedot!</p>	 <p>toimittaa liite Hakemukseen pitää toimittaa liitteet.</p>
 <p>lisätä päivämäärä Lisää hakemukseen päivämäärä!</p>	 <p>allekirjoittaa Hakemus täytyy aina allekirjoittaa.</p>
 <p>palauttaa hakemuslomake Voit palauttaa hakemuksen verkossa.</p>	 <p>ottaa yhteyttä Jos sinulla on kysyttävää, ota yhteyttä!</p>
 <p>saada päätös Saat päätöksen verkossa tai postitse.</p>	 <p>valittaa päätöksestä Jos et ole tyytyväinen, voit valittaa päätöksestä.</p>

KAUPASSA

	
ostaa Ostan ruokaa kaupasta.	myydä Hän myy kalaa torilla.
	
maksaa Tavallisesti maksan kortilla.	jonottaa Jonotan kassalle.
	
sovittaa Sovitan housuja sovituskopissa.	käydä ostoksilla Kun on ALE, käyn vaateostoksilla.
	
punnita Punnitsen hedelmät vaa'alla.	laittaa Laitan tavarat ostoskärryyn.
	
vaihtaa Haluan vaihtaa tämän.	palauttaa Haluan palauttaa tämän.
	
haluta Haluan pizzaa.	tarvita Tarvitsen uuden puhelimen.
	
valita Valitsen sinisen paidan.	katsella Katselen vain, kiitos.

KAUPASSA

Kirjoita tai keskustele

ostaa: Mitä sinä tavallisesti ostat kaupasta?

myydä: Oletko myynyt tavaroita kirpputorilla?

maksaa: Maksatko laskut nettipankissa?

jonottaa: Missä täytyy jonottaa kauan?

sovittaa: Mitä sinä sovitat kaupassa?

käydä ostoksilla: Missä käyt ostoksilla?

punnita: Mitkä hedelmät täytyy punnita?

laittaa: Mihin laitat ostokset, kun tulet kotiin?

vaihtaa: Mitä teet, jos haluat vaihtaa tuotteen?

palauttaa: Milloin tuotteen voi palauttaa?

haluta: Mitä haluat ostaa, kun sinulla on tarpeeksi rahaa?

tarvita: Mitä tarvitset kaupasta tänään?

valita: Valitsetko kaupassa kalliin vai halvan paidan?

katsella: Mitä tykkäät katsella kaupassa?

RAVINTOLASSA

	
mennä ulos syömään syödä ravintolassa Joskus menen ulos syömään.	varata pöytä Haluan varata pöydän neljälle.
	
katsoa ruokalistaa Katson ruokalistaa ja valitsen mitä haluan.	tilata juoma Ensin tilaan juoman.
	
tilata alkuruoka Alkuruoaksi tilaan salaatin.	tilata pääruoka Haluan pihvin. Haluan kalaa.
	
tilata jälkiruoka Jälkiruoaksi otan jäätelöä ja kahvia.	kutsua tarjoilija Kutsu tarjoilija, kun haluat maksaa.
	
pyytää lasku Pyydän laskun tarjoilijalta: "Haluan maksaa, kiitos."	tarkistaa lasku Tarkistan, että lasku on oikein.
	
maksaa erikseen Haluamme maksaa erikseen.	maksaa kaiken Kaikki tulee yhteen, kiitos.

RAVINTOLASSA

Kirjoita tai keskustele

mennä ulos syömään: Menetkö usein ulos syömään?

syödä ravintolassa: Missä ravintolassa syöt yleensä?

varata pöytä: Mitä sanot, kun varaat pöydän?

katsoa ruokalistaa: Millainen on hyvä ruokalista (=menu)?

tilata juoma: Mitä haluat juotavaksi?

tilata alkuruoka, pääruoka ja jälkiruoka:
Mitä sinulle saisi olla?

kutsua tarjoilija: Milloin kutsut tarjoilijan?

pyytää lasku: Kuka pyytää laskun?

tarkistaa lasku: Tarkistatko laskun?

maksaa yhteen tai erikseen:

Maksatteko yhteen vai erikseen?

Vipuvoimaa
EU:lta
2014-2020

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Yhdessä taitaan
Toteutus: Eva Lähteenmäki
Kuvat: Papunetin kuvapankki

Innostu TKO?
TURUN KRISTILLINEN OPISTO